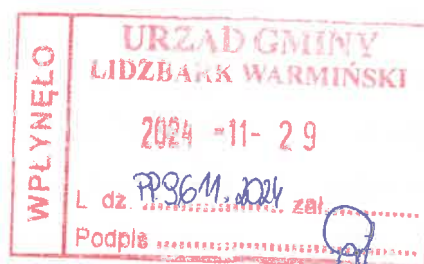

WOJEWODA
WARMIŃSKO - MAZURSKI

PN.4131.342.2024

Olsztyn, dnia 24 listopada 2024 r.

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465), stwierdzam nieważność uchwały Nr XI/75/2024 Rady Gminy Lidzbark Warmiński z dnia 14 listopada 2024 r. zmieniającej uchwałę w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

UZASADNIENIE

Uchwałą, o której mowa we wstępie, Rada Gminy Lidzbark Warmiński, działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym art. 97 ust. 5 w zw. z art. 51 ust. 4 i ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 z późn. zm.) zmieniła własną uchwałę w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Uchwała została przedłożona organowi nadzoru w dniu 22 listopada 2024 r.

Kwestionowaną uchwałą Rada Gminy Lidzbark Warmiński zmieniła § 3 uchwały Nr XLVI/352/2022 z dnia 27 października 2022 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi poprzez dodanie trzech następujących po sobie jednostek redakcyjnych (ustępów 5-7) o następującej treści:

„ 5. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osoby zobowiązane do wnoszenia opłat za pobyt w ośrodku wsparcia mogą być zwolnione z częściowej lub całkowitej opłaty na wniosek własny lub pracownika socjalnego. Zwolnienie może nastąpić w szczególnie uzasadnionych losowo przypadkach, gdy ponoszenie opłat za świadczenie usługi stanowiłoby dla osoby zobowiązanej nadmierne obciążenie, bądź też niweczyłoby skutki udzielonej pomocy w związku z m.in.:

- 1) udokumentowanymi wydatkami na zakup lekarstw, dojazdy do lekarza, specjalistyczne badania;
 - 2) innymi uzasadnionymi sytuacjami życiowymi i losowymi.
6. Okres, na jaki może nastąpić całkowite zwolnienie z odpłatności bądź odpłatność może być obniżona, nie może być jednorazowo dłuższy niż 6 miesięcy.
7. Decyzję o częściowym lub całkowitym zwolnieniu z opłat podejmuje Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lidzbarku Warmińskim”.

Wyżej przytoczone postanowienia uchwały, w ocenie organu nadzoru, zostały podjęte z przekroczeniem normy kompetencyjnej wynikającej z art. 97 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Zgodnie z treścią upoważnienia ustawowego z art. 97 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, rada powiatu lub rada gminy w drodze uchwały ustala, w zakresie zadań własnych, szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach treningowych lub wspomaganych. Natomiast przytoczone powyżej postanowienia uchwały w istocie rzeczy nie dotyczą zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia, a całkowitego lub częściowego zwolnienia z opłat w zależności od uznania Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Lidzbarku Warmińskim, przy uwzględnieniu okoliczności w tychże przepisach powołanych.

Zgodnie z poglądem wyrażonym w orzecznictwie sądowo - administracyjnym, normy kompetencyjne powinny być interpretowane w sposób ścisły i literalny i tym samym nie można dokonywać wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wprowadzania kompetencji na zasadzie analogii. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 28 czerwca 2000 r., w sprawie K 25/99 (OTK z 2000 r., nr 5 poz. 141) wskazał, że wyznaczenie jakiegokolwiek organowi określonych zadań nie jest równoznaczne z udzieleniem mu kompetencji do ustanawiania aktów normatywnych służących realizacji tych zadań. W art. 97 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej upoważnił stosowne rady do ustalenia zasad odpłatności w sensie pozytywnym poprzez konieczność określenia wysokości odpłatności, a nie poprzez zwolnienie z jej ponoszenia. Przepis art. 97 ustawy nie daje podstaw do dokonywania zwolnień, tak jak ma to np. miejsce w art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej, w którym się stwierdza, że rada gminy nie tylko określa szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, ale również szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat.

Ponadto możliwości wprowadzenia przez radę gminy w uchwale dotyczącej odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia w schronisku dla osób bezdomnych i schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi możliwości zastosowania ulg i zwolnień wydaje się

zaprzeczać treść art. 97 ust. 1a ustawy o pomocy społecznej, stanowiący, że w przypadku osoby bezdomnej skierowanej do schroniska dla osób bezdomnych albo schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi nie ma zastosowania ust. 1 zdanie drugie. Jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego, opłata nie może być wyższa niż 30% dochodu osoby samotnie gospodarującej lub dochodu na osobę w rodzinie osoby skierowanej do schroniska dla osób bezdomnych, a w przypadku schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi nie może być wyższa niż 50% tego dochodu. (art. 97 ust. 1a).

Powyższy pogląd znajduje oparcie w judykaturze. W wyroku z dnia 21 września 2023 r., sygn. akt.: IV SA/Po 461/23 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu stwierdził, że za niezgodne z prawem należy, zatem uznać takie regulacje uchwały organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, które wprowadzają możliwość obniżenia opłaty lub zwolnienia z odpłatności. Nie mieszczą się one w granicach upoważnienia ustawowego do wydania powyższego aktu prawa miejscowego.

Wobec czego, należy stwierdzić, że przedmiotowa uchwała została podjęta z przekroczeniem, wynikającej z art. 97 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, delegacji ustawowej i powinna zostać wyeliminowana z obrotu prawnego.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak we wstępie.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie za pośrednictwem Wojewody Warmińsko – Mazurskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Otrzymują :

1. Przewodniczący Rady Gminy Lidzbark Warmiński
2. Wójt Gminy Lidzbark Warmiński

wz. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego

Mateusz Szawer
I Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski

